

Tartuffe

Sæson 2007/2008

Studiehæfte

Indhold

Handling	s. 3
Historik	s. 4
Aleksandrinerne	s. 6
Uddrag	s. 7

Skolebilletter til 40 kr. kan bestilles til alle de spilledage, der er nævnt som skoleforestillinger. Se datoer på www.kglteater.dk. Skolebilletter bestilles via www.kglteater.dk.

Skolebilletter kan bestilles af:
Børnehaver, fritidshjem, folkeskoler,
efterskoler, ungdomsskoler, gymnasier,
HF-studier og handelsskoler.

Til de øvrige spilledage kan der bestilles
U30 billetter med 65 % rabat.
U30 billetter bestilles via www.Billetnet.dk eller www.kglteater.dk
U30 kan bestilles af alle under 30 år

For hver 10. bestilte skolebillet eller U30
billet kan der bestilles en lærerbillet til
samme pris.

Grafisk design: Søren Ajspur
Kostumetegninger af Anja Vang Kragh

Medvirkende

Madame Pernelle
Helle Hertz
Orgon, hendes søn
Henning Jensen
Elmire, Orgons kone
Mille Dinesen
Damis, Orgons søn
Jens Jacob Tychsen
Mariane, Orgons datter
Helle Fagralid
Valère, Marianes elskede
Benjamin Kitter
Cléante, Orgons svoger
Ole Lemmeke
Tartuffe, skinhellig
Søren Sætter-Lassen
Dorine, Marianes kammerpige
Bodil Jørgensen
Hr. Loyal
Morten Suurballe
En politikommissær
Henrik Jandorf

Instruktion
Lars Kaalund
Scenografi
Nicolaj Spangaa
Kostumedesign
Anja Vang Kragh
Lysdesign
Peter Glatz
Oversættelse
Ulla Gjedde Palmgren

Datoer

September 2007 | 14 | 15 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 25 | 26 |
| 28 | 29 |

Oktober 2007 | 02 | 03 | 04 | 05 | 08 | 09 | 13 | 18 | 20 |
| 21 | 25 | 26 | 28 | 29 | 31 |

Handling

I 1660ernes Paris skal det unge par Mariane og Valère snart giftes. Husets herre Orgon har lovet sin datter Mariane, at hun må gifte sig med hendes elskede Valère. Men Orgon er nu optaget af noget helt andet, nemlig Tartuffe, den hellige og veltalende herre som han for nylig har modtaget med åbne arme. Hvorvidt Tartuffe er hellig eller skinhellig er det store spørgsmål.

Orgon, den naive rigmand, er ligeglad med alt og alle, efter at Tartuffe er kommet til Paris, selv Orgons egen familie har ikke længere betydning. Efter sin hjemkomst fra en mindre rejse spørger han kun til Tartuffe og ikke til sin kone Elmire, som ellers har været syg. Orgons svoger, Cléante, prøver at tale Orgon til fornuft, men i stedet erfarer Cléante, at Orgon ikke længere vil holde sit løfte overfor Mariane. Orgon kræver i stedet, at Mariane gifter sig med Tartuffe. Hun skal ikke føle, men i stedet gøre det fornuftige, mener Orgon.

Orgons plan vækker oprør i det lille hjem og den bedrageriske gæst er nu mere forhadet end nogensinde før. Den handlekraftige, grænseoverskridende og

rapkæftede kammerpige Dorine har gennemskuet Tartuffe og sætter nu al sin energi ind på at afsløre Tartuffe som den religiøse hykler, han er. Dorine forstår ikke, at Mariane ikke protesterer i forhold til de ændrede planer, men Mariane siger, at hendes faders magt er for stor. Den loyale og samvittighedsfulde Mariane og hendes elskede Valère taler forbi hinanden og opgiver næsten deres kærlighed på grund af faderens planer. Mariane bøjer sig for magten, men Dorine tager affære, hun vil kæmpe for Marianes kærlighed.

Marianes bror, den lidt klodsede og knap så kvikke Damis overvejer i samarbejde med Dorine og Elmire, hvordan de kan få denne redelighed bragt i orden. Alle i huset ønsker at få Orgon til at indse, at Tartuffe er en svindler og en religiøs hykler.

Orgons kone, den snu og forførende Elmire lægger nu en plan, så hun kan få en klemme på Tartuffe. Damis overhører en flirtende og forførende samtale mellem Elmire og Tartuffe, og fortæller det hele til Orgon. Tartuffe erklærer sig skyldig og indrømmer, han er et

Handling

usselt og dårligt menneske. Dette får imidlertid Orgon til at mene, at Tartuffe en ærlig og redelig hellig mand, netop fordi han indrømmer sine fejl. Tartuffe har med sine talegaver og væremåde fortryllet Orgon til at se på Tartuffes negative sider med lethed og overbærenhed. Orgon er glad for, at Elmire tilbringer tid med denne kloge og hellige mand, det skal hun blive ved. Tilmed bortviser han sin søn og ender med skriver et skøde hvor hus og hjem tilfalder Tartuffe.

Cléante, der er den kloge og eftertænksomme mand, prøver at påvirke Tartuffe ved at tale til hans samvittighed. Men Tartuffe, der har talegaverne i orden, vender alting på hovedet. Tartuffe siger, at han ikke er interesseret i penge og magt: når han tager imod skødet fra Orgon, er det for at beskytte familien imod, at det ender i hænderne på *"folk, hvis motiv er fordækt"*.

Dorine, Elmire, Cléante og Mariane prøver at få Orgon til at forstå, at Tartuffe ikke er den, han giver sig ud for at være. De lægger en ny plan, og denne gang går det bedre. De får overtalt Orgon til at gemme sig under bordet, mens Elmire afslører Tartuffe. Elmire vil *"få Tartuffe til at kaste sin maske"*. Tartuffe udtrykker helt

efter planen sit begær for Elmire og siger at *"Hvad de andre ikke får at vide har de ikke ondt af"* - og i sin lyst til Elmire praler han med, at han kan få Orgon til at gøre og tro alt. Orgon indser i dette øjeblik at Tartuffe er en svindler, og smider ham ud. Men Tartuffe truer med hævn.

Tartuffe, der nu ejer skødet på Orgons hus og hjem, kræver at Orgon øjeblikkeligt forlader huset. Oven i købet har han et hemmeligt brev, som Orgon for år tilbage blev bedt om at passe af en gammel ven. Orgon har tidligere spurgt Tartuffe til råds om den gamle landsforræder brev og derfor kender Tartuffe til brevets bedrageriske indhold. Så for at sætte trumf på ydmygelserne af Orgon, vil han også sætte ham i fængsel og giver derfor kongen det hemmelige brev. Orgon har tidligere været soldat for kongen og selvom det var en fejl at beholde brevet, kan kongen bedre lide fejltagelser end bluffmagere som Tartuffe. Derfor bliver Orgon taget til nåde af kongen, det hemmelige brev bliver annulleret og Tartuffe bliver arresteret. Orgon glæder sig over kongens godhed og beslutter sig for at takke Valère ved at lade ham gifte sig med Mariane.

Historik

Skuespillet

Tartuffe eller den skinhellige fik en hård medfart da stykket blev opført for første gang i 1664 for Solkongen Louis den 14. på slottet i Versailles. Solkongen fandt stykket meget morsomt, men også så provokerende, at han ikke tillod en offentlig opførelse i de næste tre år. Kongen var bange for at fornærme den magtfulde franske præstestand. Præstestanden fastholdt at være fuldt ud religiøse, men som Molière viser det i *Tartuffe*, kan det være overordentligt svært at skelne de ægte religiøse fra hyklerne. I 1667 prøver Molière at få stykket godkendt i en forkortet og ændret udgave, mens Solkongen er i krig i Flanderen, men han får ikke tilladelse fra parlamentet. I 1668 prøver Molière for tredje gang og denne gang bliver stykket godkendt. Tredje version af skuespillet bliver opført i februar 1669.

Tartuffe havde premiere i København omkring år 1726 på teatret i Lille Grønnegade. Første gang Det Kongelige Teater opførte *Tartuffe* var den 20. december 1748. Siden da har der været mere end 150 opførsler af *Tartuffe*

Konteksten

Under enevælden havde både adelen og kirken underordnet sig kongedømmet som den centrale statsmagt og mønstereksemplet er stormagten Frankrig. Frankrig var i 1500-tallet og begyndelsen af 1600-tallet præget af religionskrige og kaotiske tilstande. Oppositionen blandt adelen syntes i denne periode ude af stand til at regere og den blev endelig nedkæmpet af kardinal Richelieu. Fra 1650erne kommer der stabil ro i Frankrig. Louis den 14., som formelt var konge fra 1643

og reelt fra 1661 til 1715, var den enevældige monark frem for alle andre. "*Staten, det er mig*", sagde han. Det er enevælden formuleret på den kortest tænkelige formel.

Forfatteren

Den franske forfatter og skuespiller Jean-Baptiste Poquelin, kaldet Molière, blev født i Paris i 1622. Hans mor døde, mens han stadig var barn, og derefter blev han opdraget af tjenestefolk og anstands damer. Denne opvækst har senere givet inspiration til mange af karaktererne i hans skuespil, blandt andet i *Tartuffe*, hvor kammerpigen Dorine er den stærke og handlekraftige kvinde.

Han forlader Paris og turnerer rundt i Sydfrankrig med sin teatertrup i 1640erne, også her møder han inspiration til rolletyper og spillestil i mødet med de omrejsende Commedia dell'Arte trupper. Hans forfatterskab omfatter blandt andet *De lærde kvinder* (1659), *Den indbildte hanrej* (1660), *Fruentimmerskolen* (1663), *Don Juan* (1665) og *Den gerrige* (1668).

Hans værker var ofte en kritik af samfundet fremført på en komisk og livagtig måde. Det var borgerskabet og bønderne, der stod for skud; magten passede han på ikke at kritisere. Molière var en alsidig kunstner; skuespiller, dramatiker, instruktør og teaterleder, dog var Molières indgangsvinkel til teatret, at han var skuespiller. I 13 år var Molière skuespiller, før han begyndte at skrive dramatik. Molière spillede oftest selv hovedrollen i sine skuespil, han vidste jo netop, hvordan den skulle spilles. Efter netop endt opførsel af *Den indbildt syge døde* han i 1673.

Aleksandriner

Molière var blandt andet også inspireret af de to tragedie-digtere Pierre Corneille (1606-1684) og Jean Racine (1639-1699). Alle tre skrev skuespil i den franske enevældes tid og alle var de en del af den franske dramatiske storhedstid. Både Molière, Corneille og Racine skrev deres dramatiske værker på aleksandrinerens, som fra renæssancen til romantikken var den mest anvendte verseform i fransk digtning. Denne versmåls betegnelse blev første gang set i et fransk værk omkring år 1180, skrevet om Aleksander den Store.

En aleksandriner indeholder 12 stavelser med en cæsur i mellem. Denne er opdelt i 6 + 6 stavelser (mandlig udgang) eller 6 + 7 stavelser (kvindelig udgang) og mellem disse er der så en pause. Ofte rimer linjerne parvis.

Der er tryk på sjette og tolvte stavelse, som er selve grundrytmen i aleksandrineren. Derudover har den ingen fast rytme eller faste versfødder.

Cæsuren (pausen) har den eneste funktion at skabe et rytmisk hvilepunkt. Denne pause skal føles naturlig og derfor bør man ikke dele ord der grammatisk eller af betydning hører sammen.

At forløbet fortsætter hen over linjeskiftet er heller ikke velset i den franske aleksandriner.

Den franske aleksandrinerens oversættelse til dansk er sket forholdsvis frit, dette er ikke fordi man ikke kender til de gense regler. Den gamle verselæremester Ernst von der Recke oversatte et lille uddrag af *Misantropen* af Molière, for at vise, at reglerne godt kunne overholdes, men dette tog ingen af de danske digtere ved lære af.

I stedet er den danske version af den franske aleksandriner blevet til jambiske aleksandriner. Denne jambiske aleksandriner består af 6 jamber med tryk på hvert hele stavelsesantal (u - u - u - // u - u - u -). Der er stadig tryk på

den sjette og tolvte stavelse som i den franske aleksandriner, men da vi på dansk har et kraftigere tryk på sproget generelt, kommer den danske jambiske aleksandriner nemt til at virke tung og trist. I den jambiske aleksandriner benyttes cæsuren helt efter forfatterens for godt befindende, for eksempel når der er brug for en ekstra stavelse eller to. Nogle gange må cæsuren helt vige pladsen for at få det til at rime på dansk.

Denne rytmiske forudsigelighed har gjort, at den jambiske aleksandriner får en komisk effekt. Dette er blandt andet benyttet i Wessels *Kærlighed uden strømper* og Ludvig Holbergs *Peder Paars*.

Den danske aleksandriner kaldes den falske og følger slavisk skanderingen, mens den ægte franske aleksandriner er friere og smidigere.

En variant af aleksandrineren med en meget fast rytme finder man i Alfred Flinchs oversættelse af *Tartuffe*. Her har han valgt en ren anapæstisk form (u u - u u - // u u - u u -).

I stykkets oprindelige scenografi er kun få nødvendige rekvisitter på scenen. En dør som skuespillerne kan komme ind og ud af, et bord (ingen stole) som Orgon kan gemme sig under og to lys for at symbolisere aften. *Tartuffe* er klassisk recitativ teater, hvor sproget og ordene er vigtige, men Molière var samtidig inspireret af *Commedia dell'Artes* komiske spillestil. Om hver af de danske oversættelser i rytme og ordvalg lægger an til forskellige måder at spille komedie, kan man undersøge ved at spille uddragene.

I det følgende ses uddrag fra *Tartuffe* (2. akt, scene 4) i tre forskellige udgaver. Den første er Ulla Gjedde Palmgrens nye oversættelse som bliver benyttet til Det Kongelige Teaters opsætning i 2007, den anden er Alfred Flichs oversættelse fra 1871-72 og den tredje er den franske original af *Le Tartuffe* fra 1821.

Uddrag

Tartuffe af Molière
Oversættelse: Ulla Gjedde Palmgren **2007**

AKT 2, SCENE 4 VALÈRE, MARIANE, DORINE

VALÈRE
Jeg har for nylig hørt et rygte cirkulere,
som du måske kan afkræfte skråstreg
konfirmere.

MARIANE
Hvad!

VALÈRE
Om at du skal giftes med Tartuffe.

MARIANE
Altså, ja
ja, det er altså noget min far har fundet på

VALÈRE
Din far...

MARIANE
Ja han har pludselig skiftet side, det' to
minutter siden, at han lod mig det vide.

VALÈRE
Seriøst?

MARIANE
Tartuffe som svigersøn, det er det han vil
ha der kan slet ikke herske tvivl om den
her sag.

VALÈRE
Men hvad siger du selv til ham og dig
som par?

Tartuffe eller den skinhellige af Molière.
Oversættelse: Alfred Flinch **1871-72**

AKT 2, SCENE 4 VALÈRE, MARIANE, DORINE

VALÈRE
Er, min Frøken, det sandt? Jeg er falden
fra Skyen
Ved et Rygte, som nys blev fortalt mig i
Byen!

MARIANE
Om hvad?

VALÈRE
Om Tartuffe ! At De ægter ham ?

MARIANE
Ja !
Det er Fader, Valère, som det skriver sig
fra.

VALÈRE
Deres Fader ?

MARIANE
Ak ja ! Han har nu slaaet om;
Jeg skal ægte Tartuffe og fik nylig min
Dom.

VALÈRE
Er det Spøg ?

MARIANE
Hvad! En Spøg? Han var netop herinde
Og erklæred, den Sag laa ham meget paa
Sinde.

VALÈRE
Men, min Frøken, De selv? Hvilke Planer,
De har, Maa De sige mig!

Molière par MM. Eugène Despois et Paul
Mesnard, Paris, **1878**

ACTE II, SCÈNE IV. VALÈRE, MARIANE, DORINE.

VALÈRE.
On vient de débiter, Madame, une nou-
velle
Que je ne savois pas, et qui sans doute est
belle.

MARIANE.
Quoi ?

VALÈRE.
Que vous épousez Tartuffe.

MARIANE.
Il est certain
Que mon père s'est mis en tête ce dessein.

VALÈRE.
Votre père, Madame...

MARIANE.
A changé de visée :
La chose vient par lui de m'être proposée.

VALÈRE.
Quoi ? sérieusement ?

MARIANE.
Oui, sérieusement.
Il s'est pour cet hymen déclaré hautement.

VALÈRE.
Et quel est le dessein où votre âme
s'arrête, Madame ?

Uddrag

MARIANE
Jeg ved det ikke.

MARIANE
Ak !

MARIANE.
Je ne sais.

VALÈRE
Nå?! Det kalder jeg et svar.
Du ved det ikk?

VALÈRE
Ret et nydeligt Svar !
Er De raadvild?

VALÈRE.
La réponse est honnête.
Vous ne savez ?

MARIANE
Nej.

MARIANE
Ja.

MARIANE.
Non.

VALÈRE
Nej?

VALÈRE
Ja ?

VALÈRE.
Non ?

MARIANE
Hvad råder du mig til?

MARIANE
Hvad raader De mig til?

MARIANE.
Que me conseillez-vous ?

VALÈRE
Til at ægte den mand, som din hr. fader vil.

VALÈRE
Til at tage den Mand, som Deres Fader vil.

VALÈRE.
Je vous conseille, moi, de prendre cet
époux.

MARIANE
Det råder du mig til?

MARIANE
Og det raader De ?

MARIANE.
Vous me le conseillez ?

VALÈRE
Ja.

VALÈRE
Ja.

VALÈRE.
Oui.

MARIANE
Er du sikker?

MARIANE
Ret for Alvor ?

MARIANE.
Tout de bon ?

VALÈRE
Ja
Det' alletiders valg, så ham skal du da ta'!

VALÈRE
Javist!
Dette Valg er jo godt, hvortil unyttig Tvist?

VALÈRE.
Sans doute.
Le choix est glorieux, et vaut bien qu'on
l'écoute.

MARIANE
Jamen, så siger jeg da tak for dit råd.

MARIANE
Jeg følger Deres Raad ! Maa jeg takke
Dem ret !

MARIANE.
Hé bien ! c'est un conseil, Monsieur, que
je reçois.

VALÈRE
Det lå vist lige for, så vidt jeg har forstå'ed.

VALÈRE
O, De følger det vist overordentlig let.

VALÈRE.
Vous n'aurez pas grand'peine à le suivre,
je crois.

MARIANE
Ja, præcis lig'så let det var for dig at gi'
det.

MARIANE
Ih, ja lige saa let som De selv fik det frem.

MARIANE.
Pas plus qu'à le donner en a souffert votre
âme.

VALÈRE
Jeg gav det kun fordi jeg mente du ku' li'

VALÈRE
Jeg? Jeg sagde det kun for at smigle for

VALÈRE.
Moi, je vous l'ai donné pour vous plaire,

Uddrag

det.

MARIANE

Jeg gør det så du føler, at du har frie hænder

DORINE (*FOR SIG SELV*)

I øvrigt kan det sagtens blive sådan, det ender.

VALÈRE

Så det var tomme ord, at du for evigt ville elske mig...

MARIANE

Vil du ikke godt bare tie stille?

Du sagde selv krystalklart, at jeg bør sige ja til at ægte den mand, som min fader han vil ha.

Nu følger jeg det råd, som du har netop har givet, alt det du sagde vil jeg føre ud i livet.

VALÈRE

Åhr hold op, denne sag set i en nøddeskal er at du længe inden havde truffet dit valg, For reelt ønsker du mig lang fanden i vold og vil slippe for mig med æren i behold.

MARIANE

Meget velformuleret.

VALÈRE

Tak, hvad angår dit hjerte, har du vel aldrig elsket mig inderligt - med smerte

MARIANE

Årh, det var dig, der tog de ord i din mund.

VALÈRE

Ja, det var mig der sagde det, og det med

Dem.

MARIANE

Og jeg? Jeg lyder blindt, ene Dem til Behag.

DORINE

Hvad kommer der vel ud af hele denne Sag?

VALÈRE

Det var altsaa Bedrag, naar De sagde, De vilde ikkun elske. . . .

MARIANE

Tilgiv! Lad os helst tie stille !

Det var tydeligt nok. «Hvad raader De mig til?»

« Til at tage den Mand, som Deres Fader vil! »

Og nu svarer jeg kun, at det gavnlige Raad, Som De gav mig saa let, det skal blive til Daad.

VALÈRE

Hvilken Undskyldning! - Aa, Deres Planer var lagt Meget længe før det, De sigter til, blev sagt. Og det Paaskud, De gi'er mig, er altfor uværdigt Til at gøre et Brud, som det skete, retfærdigt.

MARIANE

Nej, hvor rigtigt og sandt!

VALÈRE

Ak, aldrig har det været: Den rette Kærlighed, Deres Hjerte har næret.

MARIANE

Nej! Det har De jo Lov til at bilde Dem ind.

VALÈRE

Ja, jeg véd, jeg har Lov; men mit opbragte

Madame.

MARIANE.

Et moi, je le suivrai pour vous faire plaisir.

DORINE.

Voyons ce qui pourra de ceci réussir.

VALÈRE.

C'est donc ainsi qu'on aime ? Et c'étoit tromperie Quand vous...

MARIANE.

Ne parlons point de cela, je vous prie.

Vous m'avez dit tout franc que je dois accepter

Celui que pour époux on me veut présenter :

Et je déclare, moi, que je prétends le faire, Puisque vous m'en donnez le conseil salutaire.

VALÈRE.

Ne vous excusez point sur mes intentions.

Vous aviez pris déjà vos résolutions ;

Et vous vous saisissez d'un prétexte frivole

Pour vous autoriser à manquer de parole.

MARIANE.

Il est vrai, c'est bien dit.

VALÈRE.

Sans doute, et votre coeur

N'a jamais eu pour moi de véritable ardeur.

MARIANE.

Hélas ! permis à vous d'avoir cette pensée.

VALÈRE.

Oui, oui, permis à moi ; mais mon âme

Uddrag

god grund, men for en ordens skyld så vær forberedt på, at der er andre piger, som mit hjerte kan få.

MARIANE

Ja, det skal nok passe, det står da til troende du sørger for at være helt fremme i skoene.-

VALÈRE

Det ved jeg ikke rigtig, i hvert fald ikk' med dig, men jeg håber en anden vil være god ved mig.
Jeg har skam allerede én i mine tanker, der vil blive lykkelig, dersom mit hjerte banker for hende.

MARIANE

Ja det her tab kommer du hurtigt over, jeg er glemt lig'så snart du finder noget sjover'.

VALÈRE

Jeg vil i hvert fald gøre hvad der står i min magt for at skaffe trøst efter det, du har sagt og glemme alt om dig som brud og mig som gom, og hvis det ikke lykkes, må jeg lade som om, for i et forhold der er det værste jeg ved hvis ens kærlighedsglød bli'r mødt med kølighed.

MARIANE

Hvor er det fint og ædelt, alt det du siger der.

VALÈRE

Ja, det må da ku' godta's af alle og enhver.

Sind,

Det skal kappes med Dem om at bryde vort Baand;.

Ti jeg kender vel den, jeg tør byde min Haand.

MARIANE

Hvem vil tvivle paa det? Man maa elske som ære
Deres Dygtighed ...

VALÈRE

Aa, lad min Dygtighed være!
Større Tillid til den vil en anden mig bringe;
Ti har leg den, har De jo kun agtet den ringe.
Men vort Forhold er brudt! Vel! Jeg véd, hvilket Skridt,
Der skal bringe mig Trøst for det Tab, jeg har lidt.

MARIANE

O, det Tab, De har lidt, det er ikke saa stort;
De vil trøste Dem let. Er Forandringen gjort

VALÈRE

Ja; jeg skal gøre mit til at finde min Trøst;
Har De udslettet mig af det troløse Bryst,
Maa De udslettes selv; saa lyder Ærens Bud!
Er end ikke det sket, saa maa det dog se ud
Som om Tingen var sket; men Kærlighed at nære
Til den, der vrager os, stemmer ikke med Ære.

MARIANE

Hvilken ophøjet Sjæl aabenbarer De der!

VALÈRE

Hvad jeg siger, vil straks ta'es for godt af

offensée

Vous préviendra peut-être en un pareil dessein ;

Et je sais où porter et mes vœux et ma main.

MARIANE.

Ah ! je n'en doute point ; et les ardeurs qu'excite
Le mérite...

VALÈRE.

Mon Dieu, laissons là le mérite :
J'en ai fort peu sans doute, et vous en faites foi.
Mais j'espère aux bontés qu'une autre aura pour moi,
Et j'en sais de qui l'âme, à ma retraite ouverte,
Consentira sans honte à réparer ma perte.

MARIANE.

La perte n'est pas grande ; et de ce changement
Vous vous consolerez assez facilement.

VALÈRE.

J'y ferai mon possible, et vous le pouvez croire.
Un coeur qui nous oublie engage notre gloire ;
Il faut à l'oublier mettre aussi tous nos soins :
Si l'on n'en vient à bout, on le doit feindre au moins ;
Et cette lâcheté jamais ne se pardonne,
De montrer de l'amour pour qui nous abandonne.

MARIANE.

Ce sentiment, sans doute, est noble et relevé.

VALÈRE.

Fort bien ; et d'un chacun il doit être ap-

Uddrag

For nu du tror du vel ikke, at den kærlighedsflamme, som du tændte i mig, kan forblive den samme, når jeg ser dig falde om i en andens mands arme, uden selv at få trost ved andre kvindebarme.

MARIANE
Nej, tværtimod, det ønsker jeg af mit hele hjerte, jo hurtiger' det går, ja desto bedre er det.

VALÈRE
Sådan vil du ha' det?

MARIANE
Ja.

VALÈRE
Perfekt, for ved du hvad, jeg vil da gøre alt for at gøre dig glad.
(Han tager et skridt for at gå sin vej, men vender om igen)

MARIANE
Fint nok.

VALÈRE
Men husk på, det var dig, ikke mig, der tvang mig til at vælge den uhyrlige vej.

MARIANE
Ja ja..

VALÈRE
Og husk, det er dig, jeg har brugt som model,
Når jeg tager det skridt.

MARIANE
Det bestemmer du selv.

enhver.
Ikke sandt? Eller vil De for Alvor, den Flamme,
Som De tændte hos mig, skulde blive den samme?
Jeg skulde se Dem gift, mig til Haan og til Tort,
Men ikke selv ha' Lov til at gifte mig bort?

MARIANE
Ih, min Gud, De ta'er fejl! Gid det bare var sket!
Det er tværtimod det, som jeg helst vilde set.

VALÈRE
Som De helst vilde . . .

MARIANE
Ja !

VALÈRE
Nej, det bliver for stift!
Om et øjeblik ser De mig atter som gift.
(Han gør et Skridt far at gaa sin Vej, men vender stadig tilbage.)

MARIANE
Det er godt!

VALÈRE
Men husk paa, det er Dem, der har bragt mig
Til at fatte den Plan, jeg fra nu af har lagt mig.

MARIANE
Ja Det skal jeg.

VALÈRE
De véd, at jeg følger kun Dem
Og hvad selv De har gjort!

MARIANE
Ja, det er ligefrem.

prouvé.
Hé quoi ? vous voudriez qu'à jamais dans mon âme
Je gardasse pour vous les ardeurs de ma flamme,
Et vous visse, à mes yeux, passer en d'autres bras,
Sans mettre ailleurs un coeur dont vous ne voulez pas ?

MARIANE.
Au contraire : pour moi, c'est ce que je souhaite ;
Et je voudrais déjà que la chose fût faite.

VALÈRE.
Vous le voudriez ?

MARIANE.
Oui.

VALÈRE.
C'est assez m'insulter,
Madame, et de ce pas je vais vous contenter.
(Il fait un pas pour s'en aller et revient toujours.)

MARIANE.
Fort bien.

VALÈRE.
Souvenez-vous au moins que c'est vous-même
Qui contraignez mon coeur à cet effort extrême.

MARIANE.
Oui.

VALÈRE.
Et que le dessein que mon âme conçoit
N'est rien qu'à votre exemple.

MARIANE.
A mon exemple, soit.

Uddrag

VALÈRE
Det bli'r som du vil ha' det, frivilligt, uden tvang,

MARIANE
Fint

VALÈRE
Så se godt på mig, for det bli'r sidste gang.

MARIANE
Udmærket!
(Valère går, men vender sig om, da han når hen til døren)

VALÈRE
Øhh?

MARIANE
Hvad nu?

VALÈRE
Øhm, sagde du ikke noget?

MARIANE
Næ, ikk' et ord.

VALÈRE
Eh bien, jeg er den der er gået.
Farvel.

MARIANE
Farvel.

VALÈRE
Jeg lyder Dem i alt, min Frøken, som De ser.

MARIANE
Desto bedre!

VALÈRE
Farvel! Nu ses vi aldrig mer.

MARIANE
Som De vil!

VALÈRE
(gaar, men vender om, de han er kommen til Døren).
Hm?

MARIANE
Hvad vil De mig?

VALÈRE
Kaldte De ej?

MARIANE
Ih, men hvor kan De tro?

VALÈRE
Godt! — Saa gaar jeg min Vej.
Far evigt vel!

MARIANE
Farvel!

VALÈRE.
Suffit : vous allez être à point nommé servie.

MARIANE.
Tant mieux.

VALÈRE.
Vous me voyez, c'est pour toute ma vie.

MARIANE.
A la bonne heure.

VALÈRE.
Euh ?
(Il s'en va ; et lorsqu'il est vers la porte, il se retourne.)

MARIANE.
Quoi ?

VALÈRE.
Ne m'appellez-vous pas ?

MARIANE.
Moi ? Vous rêvez.

VALÈRE.
Hé bien ! je poursuis donc mes pas.
Adieu, Madame.

MARIANE.
Adieu, Monsieur.

